

за земеделското производство въ Япония, което излага историята, развитието и сегашното състояние на земеделската статистика въ страната. Авторът на съобщението отбелязва, че за Япония съществува възможност да се съобрази съ взетитъ презъ предшестващитъ години решения отъ Международния статистически институтъ досежно земеделската статистика и, следователно, тя ще може да участва въ всевътхското земеделско преброяване, препоръчано отъ Международния земедел. институтъ въ Римъ. Като допълнение на тоя трудъ били представени: отъ статистическия отдѣлъ при М-вото на земеделието — една подробна програма на статистическото изследване на земеделието, горитъ и риболовството въ Япония, и една брошура отъ директора на статистиката Т. Хасегава върху резултатитъ отъ японското преброяване на работната земя въ собствена Япония.

Въ течение на развититъ се разисквания по въпроса били подчертани нѣкои по-общии и важни положения, характерни за този родъ изследвания. Канадскиятъ статистикъ *Godfrey* отбелязалъ, че начинътъ на събиране сведенията по земеделскитъ статистики трѣбва да се опредѣля съ огледъ на мѣстнитъ условия и да се приспособява напълно къмъ последнитъ. Въ тази областъ се срѣщатъ особени трудности, произтичащи отъ недовѣрието на селскитъ маси, които посрѣщатъ съ страхъ всѣка анкета, смѣтайки че тя цели увеличение на данъчното бreme. Използувайки случая, *Godfrey* далъ нѣкои сведения относно онова, що е направено отъ редъ години въ Канада, която до 1907 год. нѣмала годишна земеделска статистика за цѣлата държава (федерация). До това време били предприемани само десетгодишни и петгодишни преброявания. Специално статистическо бюро било създадено въ 1908 год., което почнало да изработва годишни статистики възъ основа на доставяни отъ специални кореспонденти сведения за засѣтитъ пространства и за процентното увеличение или намаление на посѣвнитъ площи въ сравнение съ предшестващитъ години. Понеже този методъ билъ намѣренъ за недобъръ, презъ 1912 год. една департаментална комисия проучила положението и възъ основа на нейнитъ проучвания и препоръжки била създадена въ 1915 год. организацията на сегашното федерално статистическо бюро (*Dominion Bureau of Statistics*). Отъ тогава сведенията за засѣтитъ пространства се събирали чрезъ селскитъ училища и се установило едно тѣсно и трайно сътрудничество между федералното и провинциалнитъ правителства.

Докладчикътъ на смѣсената комисия по земеделскитъ статистики и авторъ на доклада на последната въ сесията презъ 1923 *Ricel* скициралъ накратко положението на работитъ по всевътхското преброяване на земеделието презъ 1930 година и посочилъ като единъ напълно сполучливъ образецъ изложението на

Нагазава относно методитъ за пресмѣтане земеделското производство въ Япония.

Статистики на консомацията. Редъ измѣнения сж настѣпили въ хранителния режимъ на населението въ свѣта. Промѣнили сж се количеството и качеството на продуктитъ, които опредѣлятъ режима на храненето на населението, въ зависимостъ отъ измѣнилитъ се стопански, културни и др. условия. Тия промѣни не сж избѣгнали отъ вниманието на статистичитъ. И сесията въ Токио е била занимана съ две съобщения отъ голѣмъ интересъ върху промѣнитъ въ хранителния режимъ на населението въ свѣта, представени отъ професоритъ В. Винклеръ отъ Виена и Ж. Мортара отъ Милано, допълнени и съ една таблица за тенденциитъ на тѣзи промѣни въ Япония, отъ Търговския колежъ въ Нагоя. Проф. Винклеръ се е отдалъ съ голѣма ревностъ на проучване твърде сложната, но много важна отъ общочовѣшко гледище проблема за въпроснитъ промѣни. Статистикътъ не би могълъ да се задоволи съ констатацията, правена отъ дълго време отъ физиолозитъ, че хранителниятъ режимъ на народитъ е претърпялъ измѣнение, защото все още липсватъ точни наблюдения и изследвания въ подкрепа на това твърдение. И Винклеръ започва своитъ проучвания съ издирване на всичко, що е писано по въпроса, като съставя една библиография на съчинения по статистика, политическа икономия и физиология, класирани по държави, която съдържа 227 заглавия на трудове. Следъ това той скицира статистическия методъ, по който трѣбва да се водятъ проучванията по въпроса, и подчертава, че проблемата следва да се разглежда, както отъ физиологическо, тъй и отъ социално и стопанско гледище. Въ допълнение на прститъ формули на физиологията, — че за човѣка сж потрѣбни известенъ брой калории и едно опредѣлено количество други вещества (витамины, минерални съединения и пр.), статистиката има да отговори на въпроса, да ли разполагаемитъ хранителни припаси сж физически достатъчни или не. Благодарение на голѣмото разнообразие хранителни продукти, физиологичнитъ нужди могатъ да се задоволяватъ по най-различни начини. Налага се, поради това, да се проучатъ стопанскитъ условия. Каква продукция дава народното стопанство? Какви продукти се получаватъ чрезъ международния обмѣнъ? Освенъ храната, какво друго се консумира въ страната? и пр. Понеже хранителнитъ продукти могатъ въ известна мѣрка да се замѣнятъ едни съ други и понеже изхранването на населението може да бжде изложено на непредвидени случайности (лоша реколта, война и пр.), по нѣкога се пада на хранителни продукти отъ малко значение въ нормално време да играятъ първостепенна роля. Не е достатъчно, следователно, да се задоволяваме само съ единъ ограниченъ брой продукти, като жито, рѣжъ, месо, плодове, но всички хранителни продукти отъ известно значение трѣбва да бждатъ подложени на изследване. По-нататкъ трѣбва да